

DECYZJA Nr 5

z dnia 26 lipca 2013 roku

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.) oraz art. 104 i 105 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 poz. 267), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie naruszenia przez Spółkę TVN S.A. z siedzibą w Warszawie 02-952, ul. Wiertnicza 166, rozpowszechniającą na podstawie koncesji Nr 175/P/2004 – T program pod nazwą TVN, ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.) – dalej jako „ustawa” oraz rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 roku w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (Dz. U. Nr 130 poz. 1089, z późn. zm.) – dalej jako „rozporządzenie”, w związku z rozpowszechnieniem w dniach od 3 do 9 września 2012 roku przekazów wchodzących w skład programu pod nazwą TVN

postanawiam

1. Stwierdzić naruszenie przez Spółkę TVN S.A. z siedzibą w Warszawie, art.18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia poprzez rozpowszechnienie audycji z serii „Sędzia Anna Maria Wesołowska” w dniach: 3 września 2012 roku (początek emisji o godz. 11:32), 4 września 2012 roku (początek emisji o godz. 11:37), 5 września 2012 roku (początek emisji o godz. 11:38) oraz 6 września 2012 roku (początek emisji o godz.11:37).

2. Nałożyć na Spółkę TVN S.A. z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości **100.000, 00 zł** (słownie: sto tysięcy złotych);
3. Karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji, na rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w NBP Oddział Okręgowy w Warszawie 13101010100095372231000000;
4. Stwierdzić, że rozpowszechnienie:
 - „Przeglądu prasy” w bloku „Dzień Dobry TVN”, w dniu 3 września 2012 roku;
 - odcinka audycji cyklicznej „Detektywi”, w dniu 6 września 2012 roku;
 - filmu „Jeszcze raz”, w dniu 9 września 2012 roku;
 - filmu „Kill Bill” część I, w dniu 7 września 2012 roku;
 - audycji „Mam talent”, w dniu 8 września 2012 roku;
 - zapowiedzi odcinków audycji „Ukryta prawda”, w dniach 3 – 8 września 2012 roku;
 - zapowiedzi audycji „Mam talent”, w dniach 4 – 7 września 2012 roku;
 - zapowiedzi filmu „Mroczna dzielnica”, w dniach 4 – 5 września 2012 roku;

nie naruszyło ustawy oraz rozporządzenia i w związku z tym, na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 poz. 267) umorzyć jako bezprzedmiotowe postępowanie w tym zakresie.

UZASADNIENIE

I.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, w celu realizacji zadania ustawowego zapisanego w art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy zwróciła się pismem z dnia 7 września 2012 r. do TVN SA, o przesłanie nagrania programu pod nazwą TVN – koncesja Nr 175/P/2004 – T – rozpowszechnionego w okresie od 3 do 9 września 2012 r. oraz ramówki programowej z okresu od 3 do 9 września 2012 r. Spółka TVN SA, wraz pismem z dnia 17 września 2012 r., nadesłała zarejestrowany na płytach DVD program TVN rozpowszechniony w dniach od 3 do 9 września 2012 r.

Po przeprowadzeniu kontroli programu TVN stwierdzono, że koncesjonariusz naruszył art. 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia poprzez rozpowszechnienie w dniach: 3 września 2012 roku od godz. 11:32, 4 września 2012 roku od godz. 11:37, 5 września 2012 roku od godz. 11:38 oraz 6 września 2012 roku, od godz. 11:37, czterech odcinków serii „Sędzia Anna Maria Wesołowska”.

Powyższe odcinki serii „Sędzia Anna Maria Wesołowska” oznaczono symbolem graficznym „od lat 12” zamiast „od lat 16”. Stanowi to naruszenie art. 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia. Ponadto rozpowszechniono je przed godziną 20, co stanowi naruszenie § 5 ust. 4 pkt 4 rozporządzenia.

Cztery monitorowane odcinki serii „Sędzia Anna Maria Wesołowska” były pełne przykładów patologicznych zachowań, wulgaryzmów, agresji, pogardy i wrogości. Rozpatrywane sprawy karne były przedstawione ze szczegółami, nawet tymi bardzo drastycznymi. W opinii organu pokazywane w odcinkach sprawy są zbyt trudne w percepcji dla małoletnich widzów poniżej 16 roku życia z punktu widzenia ich dojrzałości emocjonalnej, moralnej i intelektualnej, oraz że mogą u nich wywoływać reakcje lękowe, spowodować utratę zaufania do członków rodziny, zachwiać poczuciem bezpieczeństwa oraz mieć negatywny wpływ na ich dalszy rozwój psychiczny, moralny i fizyczny.

W odcinku rozpowszechnionym 3 września 2012 roku od godziny 11:32 rozpatrywano sprawę pobicia transwestyty.

W odcinku tym pojawiły się liczne wulgaryzmy oraz pogardliwe sformułowania, odnoszące się do osób o innej orientacji seksualnej. Transwestytów przedstawiono jako osoby infantylne i groteskowe, skoncentrowane jedynie na udawaniu kobiet w powierzchownym sensie (przerysowany makijaż, strój, wyćwiczony ton głosu i gesty), bez szerszego kontekstu. Takie przedstawienie transwestytów wzmacnia negatywne stereotypy wobec osób mających problemy z tożsamością seksualną.

Niektóre fragmenty (cytaty) audycji „Sędzia Anna Maria Wesołowska” z dnia 3 września 2012 roku :

Świadkowie:

- *„To was powinni pozamykać, banda obleśnych pedatów w damskich sukienkach.”*
- *„On z tym transem, on nie wyglądał na pedata, to są jakieś totalne jaja, filmuj to... albo się facet schlał i nie wie, że ma faceta na kolanach, albo jest pedatem. Rzygać mi się chce jak na to patrzę... dwaj koleś, coś okropnego. Proszę cię nie filmuj już tego.”*
- *„Jak na balecie – pił, tańczył i obmacywał za tyłek tą swoją Dżagę. To było bezcenne, wszyscy w klubie patrzyli na niego jak na jakiegoś zboka, przecież każdy w Cyjanidzie wiedział, że Tina to facet, chyba Pawełek jako jedyny dowiedział się o tym ostatni.”*
- *„Wyleciałam od razu na parking, bo wierzyć mi się nie chciało w to, że Paweł chce pójść do łóżka z facetem, no ale jak zobaczyłam ich liżących się przy samochodzie to mnie odrzuciło. Wróciłam na parkiet.”*
- *„Powiedział: „pokażę tej dzi**e, że nie można porządnych ludzi oszukiwać, popamięta mnie.”*
- *„To, co masz pod swoją czerwoną kiecuszką, to wszyscy wiemy.”*
- *„To musiał być dla ciebie niezły wykop, zobaczyć brachola w kiecuni i szpilkach.”*
- *„Ona brała udział w wiecu przeciwko homoseksualistom, darła się, że pedaty do gazu.”*
- *„Pamiętaj – nigdy nie zobaczysz, kto cię kopnie w tyłek – no, ciebie to nie tylko kopie.”*
- *„Już mam dosyć tych zboków.”*
- *„Od kiedy to transy rodzą dzieci?”*
- *„Rozhulał się z tym transem, a potem poszli do niego.”*

Oskarżony:

- *„Jak sędzia zobaczy takich zboków to odwoła rozprawę.”*
- *„Byłem z kolegą w klubie i dosiadło się do mnie to coś, wysoki sędzie proszę mi wierzyć ja nie miałem pojęcia że to jest facet.”*
- *„Nie jestem pedatem.”*
- *„Wyszliśmy z klubu, pojechaliśmy do niego. Ja w samochodzie cały czas myślałem, że to jest dziewczyna. Pod bramą jego domu jak całowaliśmy się, to ja go dotykałem i wtedy zorientowałem się, że to facet; i wtedy uciekłem(...) wysoki sędzie ja go uderzyłem na do widzenia z otwartej, ale należało mu się za to co mi zrobił, mnie normalnemu facetowi, no i wtedy poleciało mu trochę krwi z nosa, bo to jest cienias*

po prostu. No i wtedy ja go wziętem za te szmaty i powiedziałem, że ma się nigdy do mnie nie zbliżać, i pewnie właśnie wtedy pobrudziłem się krwią.”

- *„Przez jednego, jednego drinka z tym przebierańcem zrobili ze mnie jakiegoś zwyrodnialca.”*
- *„Teraz sędzia widzi jak ten zboczeniec potrafi oszukiwać innych, że jest kobietą.”*
- *„Podrywając tego babo – chłopca chciałem się odegrać na Kaśce.”*

Poza tym w audycji pojawiły się liczne przekleństwa, które choć były częściowo zagłuszone, jednak pozostawały zrozumiałe („co ty pie****sz”, „ku**a”). Szczególnie wiele wulgaryzmów było obecnych w amatorskim filmiku, stanowiącym materiał dowodowy.

W odcinku rozpowszechnionym 4 września 2012 roku od godziny 11:37 rozpatrywano sprawę gwałtu z morderstwem i molestowaniem seksualnym nieletnich.

Wiele scen w tym odcinku dostarczyło silnych negatywnych wrażeń i emocji związanych z przymusem, przemocą, zastraszaniem, gwałtem i zabójstwem 10 – letniej dziewczynki. Był także wątek wielokrotnego molestowania nieletniej, groźby i wulgarne, przepełnione nienawiścią wypowiedzi.

Tłem do odczytywanego przez prokuratora aktu oskarżenia był film pokazujący scenę gwałtu, widać rękę i nogi broniącej się dziewczynki. Przy słowach prokuratora „...dziewczynka zmarła” widać rozluźniającą się w chwili śmierci dłoń dziewczynki. Obraz w połączeniu z odczytywanym opisem zbrodni wywołuje u widza niepokój i lęk.

Prokurator zacytował także protokół oględzin i otwarcia zwłok :

„wynika z niego, że bezpośrednią przyczyną zgonu dziewczynki było zatrzymanie oddychania i krążenia, na skutek uduszenia przez owinięcie głowy ofiary plastikową reklamówką. Dziewczynka zanim została zgwałcona, była duszona, była obezwładniona, świadczą o tym inne obrażenia. U ofiary stwierdzono naderwanie stawów barkowych, liczne zasinienia na rękach oraz nadgarstkach spowodowane prawdopodobnie przez wykręcenie rąk ofiary do tyłu. Obrażenia te, wg biegłych, wskazują, że ofiara była obezwładniona przed gwałtem. W okolicy ust dziewczynki stwierdzono otarcia i zasinienia, które mogą świadczyć o tym, że przed nałożeniem na głowę ofiary plastikowej reklamówki sprawca przysłonił ofierze usta. Zwłoki ofiary spoczywały twarzą do ziemi. W takiej pozycji nastąpił zgon dziecka.”

Między uczestnikami rozprawy często dochodziło do ostrej wymiany zdań. Można było usłyszeć agresywne groźby i wulgarne, przepełnione nienawiścią wypowiedzi:

- *„Ty obleśny pedofilu, ja nie mogę tego słuchać”*
- *„Ja chyba wstanę i sam cię uduszę”*
- *„Boli go prawda, boli go że ja wiem, że jeździł na dyskoteki i wrywał sobie siedemnastki, brał je w krzaki, a robił to jeszcze jak żyła jego żona Alicja”*
- *„Matusiak zabił moje dziecko, jest podłym, chorym zbrojcem, nawet psychiatrzy to wykryli”*
- *„W normalnym kraju smażyłby się na krześle elektrycznym, ty gnoju, zasługujesz na śmierć”*
- *„Takich to do gazu 60 lat temu trzeba było wysyłać”*
- *„...gołymi rękoma bym go tam udusił i przysięgam na Boga, że to zrobię, jeżeli on dzisiaj wyjdzie z tego sądu wolny”*
- *„...takie chwasty jak Matusiak to trzeba wrywać z korzeniami”*
- *„Dziecko zabiłeś, zgwałciłeś, żeby małą dziewczynkę, kurw*, w telewizji dobrze mówią, żeby takich jak ty kastrować i koniec”*
- *„Chciałeś się wyżyć, do sex-shopu trzeba było iść i kupić sobie parę zabaweczek, albo na dzi***”*

W trakcie rozprawy prezentowane było także odtworzenie przesłuchania 11-letniej Renatki Matusiak, koleżanki zamordowanej i siostry oskarżonego:

„...nie mogę o tym mówić... bo to było złe, Adam jest zły, a mama zabroniła mi mówić złe rzeczy o niej i o Adamie... wstydzę się mamy, ona by mnie skrzyczała za to co robiliśmy, jak Adam się z nami bawił... Adam mi pokazywał jak się bawią dorośli, mówił że jestem już duża, przychodził też jak się kąpałam, zawsze potem mówił, że mam nie płakać i nie mogę powiedzieć mamie, bo mnie zabije... wtedy też się bawiliśmy, ale mama miała zaraz wrócić, dlatego jak Karolinka wyszła i Adam poszedł za nią, nie mówił gdzie idzie, ale powiedział że nikomu mam o tym nie mówić. On jak się dowie to mnie zabije.”

Obraz agresji, przymusu i przemocy podkreślają wypowiedzi uczestników rozprawy:

- „U ofiary stwierdzono naderwanie stawów barkowych, liczne zasinienia na rękach oraz nadgarstkach spowodowane prawdopodobnie przez wykręcenie rąk ofiary do tyłu.”
- „Zwłoki ofiary spoczywały twarzą do ziemi”
- „Leżała tam taka powykręcana, rozebrana i jeszcze ta reklamówka”

W odcinku rozpowszechnionym 5 września 2012 roku od godziny 11:38 rozpatrywano sprawę gwałtu z użyciem wibratora oraz rozpowszechnienia w Internecie zdjęć przedstawiających ofiarę po dokonanej akcie przemocy.

W czasie rozprawy pojawiły się wulgarne wypowiedzi świadków i oskarżonej, charakteryzujące relacje panujące w firmie. Relacje te można określić jako głęboko patologiczne: stosunki seksualne w miejscu pracy, wykorzystywanie seksualne podwładnych – także pod groźbą zwolnienia, traktowanie seksu jako narzędzia utrzymania przewagi i sprawowania władzy nad podwładnymi, inicjowanie seksu przez podwładnych w nadziei na awans lub etat. Taka sytuacja była w firmie od lat, była akceptowana i uważana przez uczestników zdarzeń za niemożliwą do zmiany.

Niektóre z wypowiedzi opisujących patologiczne relacje w firmie, przedstawione zostały w wulgarny sposób:

- „Pani odciski palców zostały znalezione na wibratorze, którym został zgwałcony”; - „Może sędzia potraktować ten wibrator jako wyposażenie biura, Maciej trzymał go w szufladzie biurka, często jak się kochaliśmy, a było to 2, 3, 4 razy w tygodniu wibrator był w użyciu, stąd podejrzewam moje odciski palców na wibratorze”
- „Ta lafirynda ukradła mój etat, bo się z nim puszczała”
- „Maciek to kawał zboczeńca i dewianta. Prenumeruje gazety porno, ogląda filmy w Internecie. Szczerze mówiąc to wykorzystał mnie w biurze i teraz nie starczyłoby nawet mi czasu żeby Państwu opowiedzieć jaki to jest chory świr.”
- „Maciek tak rozpoczynał swój weekend – w biurze kreska do noska, potem jeden drugi trzeci klub, kilka pańienek w międzyczasie...”
- „Odbieraj ty żałosny dupku, nie spławisz mnie, nie dam się wykiwać po tylu latach, zobaczysz, policzymy się złamasie, jeszcze będziesz mnie błagał o litość jak cię dopadnę”

- *„Dziewczyna przez łóżko chciała zrobić karierę, a ty to wykorzystywałeś, wcale się nie dziwię że w końcu postanowiła zrobić z tobą porządek”*
- *„Kalkulowała sobie z kim by się tu przespać by wskoczyć o fotel wyżej”*
- *„Może i ktoś się z nim zabrał, ale na pewno nie Maryśka, ten spedalony amancik był dla niej jak Bóg, jak objawienie tego całego marketingu, Marysia nie dała złego słowa o nim powiedzieć, a co dopiero wsadzić mu w tyłek jakiegoś plastikowego bacióra”*
- *„Ty masz wyższe (wykształcenie), ale żeby coś osiągnąć to się musisz wypinać do takich pozycji, że to nie trzeba na studia iść”*
- *„Jedną rękę miał przywiązaną do fotela, w drugiej trzymał wibrator, był goły”*
- *„To wszystko przez ciebie ty szmato”*
- *„To ja byłem szefem, a te wszystkie laski do ciebie się łączyły”*

Samo zdarzenie przedstawione zostało w akcie oskarżenia w sposób naturalistyczny, ponadto jego odczytywanie zilustrowano zdjęciem częściowo rozebranego, związanego, nieprzytomnego mężczyzny, pólleżącego na biurku, na którego blacie był widoczny wibrator: *„(...) uderzyła go zegarem stojącym na biurku, w wyniku czego doznał stłuczenia kości ciemieniowej i stracił przytomność. rozebrała i związała ofiarę, nieprzytomnego zmusiła do wypicia mieszanki alkoholu i narkotyku, po czym zgwałciła go wibratorem, w tym samym miejscu i czasie wykonała związanemu i rozebranemu poszkodowanemu serię kilkunastu zdjęć, które zamieściła w Internecie.”*

W odcinku rozpowszechnionym 6 września 2012 roku od godziny 11:37 rozpatrywano sprawę morderstwa dla pieniędzy dokonanego przez matkę i syna na ich najbliższym krewnym.

Audycja zawierała bardzo dużo elementów wulgarnych. Oskarżeni i osoby z ich otoczenia posługiwali się językiem prostackim, agresywnym i opartym na przekleństwach. Film, zaprezentowany w czasie odczytywania aktu oskarżenia, zawierał brutalne sceny zabójstwa: kobieta uderzyła nożem w brzuch ofiary, jej syn wielokrotnie godził nożem w starszego mężczyznę, mogliśmy zobaczyć zakrwawioną ofiarę z narzędziem zbrodni w brzuchu.

Przykładowe wypowiedzi uczestników rozprawy:

- *„Chciała od dziadka kasę wyciągnąć, nie udało się to go zarznąła” (syn o matce)*

- „*To mi nie zwróci mojego dzieciństwa, które się w twojej wódce i rzygowinach utopili, tych rzygowinach co je z Malwiną musieliśmy wycierać*” (syn do matki)
- „*Powiedział że muszę z nim iść do dziadka, bo staruch ma z kasy wyskoczyć na dzień dziecka*” (matka o synu)
- „*Nie raz widziałem jego starą jak leżała w rowie napruta w trzy dupy*” (kolega syna o jego matce)
- „*... że (niby) Mati za**j dziadka, no co zabił dziadka i przyszedł na luzaku ciężary powyciskać?*” (kolega syna o jego zachowaniu w dniu zabójstwa)
- „*Zabiję cię suko, wyjdę z więzienia i cię zabiję*” (oskarżony do swojej siostry).

Na nagraniu z przebiegu „wizji lokalnej” można było zobaczyć kobietę pokazującą i opowiadającą zdarzenia z dnia zabójstwa:

- „*Sprzedaj kosę dziadowi, to szybciej stary z kasy wyskoczy*” (syn do matki)
- „*Wzięłam nóż i o tak dźgnęłam teścia*” – mówi kobieta pokazując
- „*Mateusz kazał mi dobić teścia... To Mateusz wyjął nóż z brzucha teścia i go dobił*”
- „*Wbił nóż kilka razy, tak w pierś teścia*” – kobieta pokazuje wszystko na pozorancie
- „*Mamo, czemu ty mi to robisz. Ja wiem, że mnie nie kochałaś, że mnie nienawidziłaś i powtarzałaś, że jestem błędem twojej młodości.*” (syn do matki).

W analizowanym odcinku widz obserwował patologiczny obraz rodziny i relacji panujących między matką a dziećmi: matka nałogowa alkoholiczka, syn skazany za rozbój, przebywał w poprawczaku, zastraszał i bił matkę i siostrę:

- „*mój syn mnie bił i poniżał, ja się go bałam*”
- „*jakżeś wyszedł (z poprawczaka) to całe piekło znowu się zaczęło*”
- „*nie było dnia żeby mnie nie pobił*”
- „*Traktowałaś mnie jak gó**o... to mi nie zwróci mojego dzieciństwa, utopiło się w tej twojej wódce i twoich rzygowinach, które musieliśmy razem z Malwiną sprzątać po tobie*”
- „*To Mateusz kazał zabić mojego teścia, a ja to zrobiłam ze strachu*”
- „*Ja się go bałam, odkąd on wyszedł parę tygodni wcześniej z poprawczaka. Malwina, moja córka, też się go bała. Uciekała przed nim do swojej ciotki, chowała się tam żeby jej nie pobił. Zabierał mi wszystkie pieniądze co miałam z zasiłku.*”

- *„Mateusz od dawna mnie bił. Jeszcze zanim poszedł do poprawczaka. Mama przeważnie leżała pijana, nawet nie wiedziała co się dzieje. Zresztą mamę też bił. Jak wrócił z poprawczaka było jeszcze gorzej, te blizny na rękach to ja mam od papierosów. Mateusz gasił mi papierosy na rękach, groził mi nożem, to jest bandyta”*
- *„Ty suko nie daruję ci tego”*
- *„Zabiję cię suko, zobaczysz wyjdę z pierdla i cię zabiję, zabiłem dziadka to i ciebie mogę zabić.”*

Organ kwestionuje konkretne audycje tego cyklu z punktu widzenia ochrony małoletnich widzów. Tematyka i sposób prezentacji treści w opisanych odcinkach mogą mieć negatywny wpływ na rozwój moralny i psychiczny 12-letnich odbiorców. Oznakowanie i godzina emisji powinny być dostosowane do zasad zawartych w załączniku nr 3, będącym integralną częścią rozporządzenia i mówiącym, że *„małoletni poniżej lat 16 nie powinni oglądać audycji lub innych przekazów:*

- (1) pokazujących wypaczone formy współżycia społecznego (albo koegzystencji ludzi) i sprowadzających wizję świata do przemocy i erotyki, a zwłaszcza prezentujących je w sposób prymitywny i brutalny oraz ukazujący obraz aktywności seksualnej w oderwaniu od uczuć wyższych;*
- (2) dających uproszczoną wizję dorosłości eksponującą nadmiernie: siłę fizyczną, używanie przemocy zwłaszcza demonstrowanej w rolach społecznych (nauczyciel, rodzice itp.), pokazujących moralnie naganne zachowania i postawy bez ocen etycznych oraz moralne obwinianie ofiary za to, że została skrzywdzona, a także przedstawiających nadmierną koncentrację na posiadaniu pieniędzy i dóbr materialnych;*
- (3) dostarczających silnych wrażeń i emocji związanych z przemocą i seksem, a zwłaszcza przedstawiających obraz agresji i okrucieństwa;*
- (4) mogące skłaniać do zachowań moralnie nagannych, przez prezentowanie postaci atrakcyjnych, a jednocześnie będących wzorcem zachowań negatywnych, np. picia alkoholu, używania wulgarnych wyrażen i gestów, brutalności, zażywania narkotyków, przemocy itp.;”*

Nadawca oznaczył jednym symbolem graficznym „od lat 12” wszystkie odcinki serii „Sędzia Anna Maria Wesołowska”, bez względu na treść poszczególnych odcinków.

Analiza zgromadzonej w postępowaniu dokumentacji wykazała, że tematy poruszane we wskazanych audycjach cyklu „Sędzia Anna Maria Wesołowska” są kontrowersyjne, przepełnione przykładami patologicznych zachowań, wulgaryzmów, agresji, pogardy i wrogości. Bohaterowie szczegółowo opowiadają o przebiegu popełnionej zbrodni, Prokurator odczytuje protokół z oględzin zwłok, pokazywane są filmiki obrazujące dane zdarzenia, przedstawiane są relacje z wizji lokalnych. W trzech odcinkach popełnione przestępstwa zawierały istotny akcent seksualny: gwałt i zabójstwo, którego ofiarą padła 10-letnia dziewczynka, zgwałcenie nieprzytomnego mężczyzny wibratorem, pobicie transwestyty. Wszystko to razem tworzy wizję świata pełnego wulgarności, agresji i przemocy, w którym wszyscy kłamią, obrzucają się wyzwiskami i traktują się z wrogością. Jediną przeciwwagą dla negatywnych zachowań są postaci przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Co prawda ostatecznie przestępcy ponoszą zasłużoną karę, jednak agresja, wulgarność oraz kierowanie się negatywnymi stereotypami, np. wobec osób o odmiennej orientacji seksualnej, tworzą wizję świata pełnego wrogości, nienawiści i wszelkich patologii. Jest to wizja świata, która może wywołać u 12-letnich widzów lęk, zachwiać poczuciem bezpieczeństwa oraz mieć negatywny wpływ na ich dalszy rozwój psychiczny i moralny.

W przedstawionym stanowisku Nadawca, (stanowisko strony z dnia 29 maja 2013 roku, nr sprawy DM.52.1.2013) podkreślił, odnosząc się do fragmentu raportu na temat audycji „Sędzia Anna Maria Wesołowska”, że *„Powyższa konstatacja jest niezrozumiała w odniesieniu do profilu przedmiotowego cyklu audycji, jaki stanowi mające edukacyjny walor relacjonowanie fikcyjnych procesów karnych. Skoro przedmiotem procesów karnych są przestępstwa, niejednokrotnie polegające na stosowaniu agresji, przemocy wraz ze wszelkimi wskazanymi w Raporcie zjawiskami towarzyszącymi (wulgarność, wrogość, itp.), to tym samym opis zdarzeń, prowadzących do popełnienia przestępstwa i zachowań osób, które się ich dopuszczają, stanowić musi nieodzowny element omawianego cyklu audycji”*. Teza Nadawcy o walorach edukacyjnych audycji jest nieuprawniona w przypadku małoletnich poniżej 16 roku życia. Zakwestionowane odcinki pokazują świat dorosłych, w którym wszechobecna jest przemoc, kłamstwa i brak poprawnych ludzkich relacji. Dwunastolatek może odnieść wrażenie, że ciężkie przestępstwa takie jak gwałt czy zabójstwo nie są tylko

marginalną częścią rzeczywistości, ale tak właśnie wygląda świat dorosłych. Przepięstwa pokazane w analizowanych odcinkach audycji mogą powodować u małoletnich widzów bezradność spowodowaną koniecznością funkcjonowania w brutalnym i nie do końca zrozumiałym świecie dorosłych. Wyrok sądu ogłaszany na zakończenie procesu stanowi znikomy „*walor edukacyjny*” w porównaniu z sugestywnymi obrazami popełnionych zbrodni.

W przedstawionym stanowisku Nadawca napisał także: „*W aktualnych realiach już bardzo młody człowiek, jak np. dziecko w wieku gimnazjalnym, posiadał szczegółową i zobrazowaną wiedzę o istnieniu całego spektrum zachowań przestępczych oraz patologii społecznych. Wiedza taka jest dostępna w sposób nieograniczony w Internecie, a nadto jest też stałym punktem praktycznie każdego telewizyjnego serwisu informacyjnego, a także informacji prasowych. Zasadnym jest zatem przyjmowanie, że jest to wiedza posiadana m.in. przez 12-latków, czy nawet jeszcze młodsze dzieci.*” Opisane przez Nadawcę zjawiska skłaniają znaczną część opinii publicznej i liczne instytucje, w tym KRRiT, do szukania rozwiązań umożliwiających ograniczenie przenikania do małoletnich, treści mogących zagrażać ich rozwojowi. Nawet jeśli „*Wiedza taka jest dostępna w sposób nieograniczony w Internecie,...*” nie daje to przyzwolenia do stosowania praktyk zaniżania kryteriów wiekowych, tam gdzie one istnieją i są prawnie usankcjonowane, a więc w odniesieniu do telewizji. Ponadto, należy stanowczo wyjaśnić, że Przewodniczący KRRiT nie twierdzi jakoby „*małoletni widz dopiero z audycji*” czerpał wiedzę o istnieniu drastycznych przestępstw. Przewodniczący KRRiT chroniąc małoletnich widzów kwestionuje słuszność stosowania kategorii „od lat 12” w przypadku konkretnych, omówionych powyżej odcinków cyklu „Sędzia Anna Maria Wesołowska”. Rozporządzenie wprowadza kategorie wiekowe uzależnione od stopnia rozwoju psychicznego, intelektualnego i moralnego potencjalnych małoletnich. Oznakowanie audycji symbolem graficznym „od lat 12” oznacza gwarancję Nadawcy, że 12-letni widz może oglądać bezpiecznie daną audycję. Stwierdzenie Nadawcy, że „*Zasadnym jest zatem przyjmowanie, że jest to wiedza posiadana m.in. przez 12-latków, czy nawet jeszcze młodsze dzieci.*” jest wadliwe z punktu widzenia Rozporządzenia i może prowadzić Nadawcę do kolejnych błędów kwalifikacyjnych.

Należy w tym miejscu przypomnieć stwierdzenie Sądu Najwyższego, które można odpowiednio odnieść do naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy, „*zakaz rozpowszechniania audycji*

lub innych przekazów, które mogą zagrażać rozwojowi niepełnoletnich określony w art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114 ze zm.) dotyczy sytuacji, w której zagrożenie to jest prawdopodobne” (Wyrok SN z 9 marca 2004 roku, III SK 11/04). Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r. (sygn. Akt V CK 868/04) „naruszenie któregośkolwiek zakazu lub nakazu określonego w art. 18 u.r.tv. może mieć miejsce zarówno samym obrazem, jak również całością przekazu, audycji, jej sensem, kontekstem, sugestiami”.

W jednym z orzeczeń Sądu Najwyższego znajdujemy odniesienie do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: *„wprawdzie zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wypowiedzi rozpowszechniane przez środki masowego przekazu mogą mieć charakter kontrowersyjny, szokujący, niepokojący, dozwolone jest stosowanie przesady lub prowokacji (...); wypowiedzi mogą być stronnicze (...), to jednak wolność wyrażania opinii nie jest wolnością absolutną i może doznawać ograniczeń na zasadach określonych a art. 10 ust. 2, to jest ze względu na „bezpieczeństwo państwowe”, „bezpieczeństwo publiczne”, „ochronę zdrowia i moralności”, „integralność terytorialną”, „zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych” oraz „zagwarantowanie bezstronności i powagi władzy sądowej”, oraz „ochronę dobrego imienia i praw innych osób”*(Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku III SK 15/09).

II.

Organ, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie naruszeń przez Spółkę TVN S.A. przepisów ustawy oraz rozporządzenia w odniesieniu do przekazów, wymienionych w sentencji niniejszej decyzji, wyemitowanych na antenie programu TVN **postanawia umorzyć** postępowanie ze względu na brak znamion naruszenia obowiązujących przepisów prawnych w zakresie określonym w pkt. 4 sentencji.

Przewodniczący KRRiT postanawiając o umorzeniu postępowania w zakresie przedmiotowych przekazów, wnikliwie zapoznała się z wyjaśnieniami przedstawionymi przez Nadawcę oraz przeprowadziła szczegółowe czynności wyjaśniające celem ustalenia i właściwej oceny wszystkich okoliczności faktycznych towarzyszących każdej z wymienionych w niniejszej decyzji przekazów. Mając powyższe na względzie,

Przewodniczący KRRiT dogłębnie zapoznała się z argumentacją Nadawcy, przedstawioną w Stanowisku strony wyrażonym w trybie art.10 §1 Kodeks postępowania administracyjnego.

Organ, analizując ponownie wszystkie okoliczności faktyczne związane z rozpowszechnieniem danego przekazu, miał przede wszystkim wzgląd na dobro małoletnich odbiorców, jednakże wątpliwości interpretacyjne, związane z konkretnym przypadkiem, zaobserwowanym w konkretnym przekazie, rozpatrzono na korzyść Nadawcy, czego skutkiem jest niniejsza decyzja o umorzeniu postępowania w odniesieniu do audycji omówionych poniżej.

„Przegląd prasy” w bloku „Dzień Dobry TVN”, który oznaczono symbolem graficznym „od lat 12” i rozpowszechniono przed godziną 20:00, składał się w przeważającej mierze z szeregu krótkich rozmów prowadzonych na aktualne tematy, podejmowane przez najbardziej popularne lub opiniotwórcze tytuły prasowe. Prowadzący, oprócz rozmów z zaproszonymi gośćmi i ekspertami, często sami podejmowali się komentowania - bywa, że w ironiczny lub żartobliwy sposób - najważniejszych doniesień prasowych. W przedmiotowym „Przeglądzie prasy” prowadzący audycję poruszyli m.in. temat penalizacji posiadania niewielkich ilości narkotyków w kontekście głośnej sprawy Kory Jackowskiej i akcji poparcia artystki przez powszechnie znane i cenione osoby. Przy okazji omawiania kwestii penalizacji posiadania narkotyków, prowadzący wskazali również na fakt, że niektóre powszechnie znane osoby, przyznały się publicznie do palenia w młodości marihuany (w tym m.in. premier Donald Tusk i były prezydent Stanów Zjednoczonych – Bill Clinton).

Organ przeprowadziwszy szczegółowe czynności wyjaśniające stwierdził, że w audycji nie wskazywano na bezpośredni i oczywisty związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy paleniem w młodości marihuany, a osiągniętym, przez wymienione w przedmiotowej audycji osoby, sukcesem zawodowym. W związku z powyższym, w ocenie organu, nie doszło do naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia

W odcinku audycji cyklicznej „Detektywi”, który oznaczono symbolem graficznym „od lat 12” i rozpowszechniono przed godziną 20:00 w dniu 6 września, biuro detektywistyczne podjęło się wyjaśnienia kwestii dręczenia (m.in. bicia i wyzywania) chłopca przez starszych kolegów ze szkoły i osiedlowych chuliganów. Policyjne dochodzenie pozwoliło ujawnić

powody stosowania przemocy wobec chłopca. W wyniku działań detektywów oraz aktywnej pomocy przyjaciół chłopca, sprawa została wyjaśniona, a sprawcy stosownie ukarani.

Organ w swojej ocenie, dokonanej po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, którego celem było stwierdzenie czy przedmiotowa audycja zawierała treści mogące skutkować zaburzeniem prawidłowego rozwoju małoletnich w wieku od 12 lat, ustalił, że powyższy zarzut nie może zostać potwierdzony w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości. W związku z powyższym nie doszło do naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 3 i 4 pkt. 4 rozporządzenia.

Film „Jeszcze raz”, który oznaczono symbolem graficznym „od lat 12”, jest komedią romantyczną przedstawiającą równoległe historię matki i jej córki, które podczas spędzanych osobno wakacji (matka w górach, córka nad morzem) zakochują się w poznanych tam mężczyznach, którzy na koniec filmu okazują się być ojcem i synem. Jest to stosunkowo lekka, pełna humoru opowieść, oparta na pewnym schemacie stosowanym w komediach romantycznych: bohaterowie najpierw czują do siebie głęboką niechęć, która po bliższym poznaniu, przeradza się z czasem w miłość. W tle jednej z tych historii, pokazane jest życie rozrywkowe młodych bohaterów skupione na beztroskiej zabawie, erotyce i używkach. Jednocześnie film ten niesie ze sobą ogólne pozytywne przesłanie (ważne jest uczucie, a nie dobra materialne, miłość może przyjść w każdym wieku, nie należy zbyt szybko i pochopnie oceniać ludzi).

W wyniku powtórnej analizy organ, biorąc pod uwagę opisany powyżej stan faktyczny oraz argumentację przedstawioną przez Nadawcę, stwierdza, że w wyniku rozpowszechnienia filmu o tytule „Jeszcze raz” z oznaczeniem „od lat 12”, nie doszło do naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia

Film „Kill Bill”, cz. 1, który został oznaczony symbolem graficznym „od lat 16” i rozpowszechniony w dniu 7 września, o godz. 22.30, przedstawia historię zemsty głównej bohaterki, płatnej zabójczynie zwanej Czarna Mamba, która po 4 latach budzi się ze śpiączki i postanawia zabić ludzi, którzy próbowali ją zamordować. W filmie pokazana została zemsta głównej bohaterki na jej dawanych przyjaciołach, z którymi współtworzyła grupę morderców, a którzy w dniu jej ślubu zabili jej przyszłego męża i wszystkich gości, a ją ciężko ranili. Po

wybudzeniu się ze śpiączki Czarna Mamba po kolei odszukuje sprawców tej tragedii i własnoręcznie pozbawia ich życia. Film zawierał wiele scen walki z mnóstwem krwi, odciętych kończyn i zmasakrowanych ciał. Jednocześnie, zważywszy na charakterystyczny, komiksowy styl twórczości reżysera, sceny przemocy pokazane były w sposób nierzeczywisty i odrealniony, co w znacznym stopniu zneutralizowało wrażenie przemocy i agresji.

Organ uwzględnił powyżej opisany stan faktyczny, w tym w szczególności zastosowaną przez reżysera konwencję kina samurajskiego, zawierającą elementy baśni i pastiszu, która w znacznym stopniu odrealnia i niweluje pokazaną przemoc oraz agresję i stwierdził, że nie doszło do naruszenia art. 18 ust. 5 i 5a ustawy oraz § 2 i 3 ust. 2 rozporządzenia.

Audycja „Mam talent”, która została przez Nadawcę oznaczona symbolem graficznym „od lat 12”, jest przykładem audycji o charakterze rozrywkowym typu „talent show”. W trakcie tego typu audycji uczestnicy zwykle prezentują jury i zebranej publiczności swoje umiejętności czy unikalne talenty. W ramach jednego odcinka przedmiotowej audycji występuje zwykle kilka osób, wybranych w taki sposób, aby zaprezentować jury i widzom możliwie szeroki i urozmaicony wachlarz występów. W omawianym odcinku, jednym z uczestników był iluzjonista, który w swoim występie, zwanym potocznie „rosyjską ruletką”, wykorzystał potencjalnie niebezpieczne narzędzie w postaci pistoletu tapicerskiego.

Analizowana przez Przewodniczącego KRRiT możliwość naśladownictwa prezentowanego występu przez małoletnich od lat 12 nie została, w ocenie organu, uprawdopodobniona w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości, w związku z czym nie stwierdzono naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy oraz §5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia.

W ocenie organu, ze względu na powyżej opisany stan faktyczny, nie doszło do naruszenia powoływanych wyżej przepisów ustawy oraz rozporządzenia

Przepisów tych nie naruszały również **zapowiedzi odcinków audycji „Ukryta prawda”, wyemitowane w dniach 3 – 8 września 2012 roku, zapowiedzi audycji „Mam talent”, wyemitowane w dniach 4 – 7 września 2012 roku, zapowiedzi filmu „Mroczna dzielnica”, wyemitowane w dniach 4 – 5 września 2012 roku.**

Mając na uwadze powyższe, po przeprowadzeniu szczegółowych czynności wyjaśniających, Przewodniczący KRRiT postanowił umorzyć postępowanie w sprawie naruszenia przez Spółkę TVN S.A. ustawy oraz rozporządzenia **w odniesieniu do przekazów wymienionych w pkt. 4 sentencji.**

III.

Działając na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy, w związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów artykułu 18 ust. 5b ustawy oraz § 5 ust. 2, 3 i 4 pkt 4 rozporządzenia postanowiono jak w sentencji.

Wymierzając karę organ uwzględnił przesłanki określone w art. 53 ust. 1 ustawy tj. zakres i stopień szkodliwości naruszenia, dotychczasową działalność Nadawcy oraz jego możliwości finansowe. Należy uwzględnić, że dotychczas Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji prowadziła kilka postępowań w związku ze stwierdzeniem naruszeń przepisów ustawy o radiofonii i telewizji w audycjach wyemitowanych w programie TVN.

W wyniku prowadzonych postępowań do Nadawcy kierowane były wystąpienia Przewodniczącego KRRiT, w których zwracana była uwaga na konieczność przestrzegania w działalności programowej Spółki TVN S.A. przepisów obowiązujących wszystkich nadawców radiowych i telewizyjnych. Niektóre postępowania zakończyły się wydaniem przez Przewodniczącego KRRiT decyzji o nałożeniu na Nadawcę kary pieniężnej w związku z naruszeniem przepisów ustawy o radiofonii i telewizji (tak było w przypadku postępowania w sprawie emisji filmu pt. „Psychopata” – Decyzja Nr 12/2001 z dnia 31 sierpnia 2001 roku, audycji pt. „Big Brother – Bitwa” – Decyzja Nr 7/2002 z dnia 13 marca 2002 roku, audycji pt. „Kuba Wojewódzki”- Decyzja Nr 6/2008 z dnia 16 maja 2008 roku, audycji z cyklu „Rozmowy w toku” – Decyzja nr 1/2011 z dnia 11 marca 2011 r., audycji z cyklu „Top Model. Zostań modelką” – Decyzja nr 5/2012 z dnia 9 lipca 2012 roku, audycji z cyklu „Rozmowy w toku” – Decyzja Nr 2/2013 z dnia 27 marca 2013 roku).

Wymierzając karę organ rozważył możliwości finansowe Nadawcy. W 2012 roku Spółka osiągnęła roczny przychód ze sprzedaży w wysokości 1.429.782 tys. zł. Wysokość kary, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy, została ustalona w oparciu o przesłankę rocznej opłaty za użytkowanie częstotliwości użytkowanych w celu rozpowszechniania programu. Opłata ta

wynosi 1.008,25 tys. zł. W związku z powyższym górna granica kary mogła wynosić 504,125 tys. zł. **Kara w wysokości 100 tys. zł została wymierzona poniżej górnej wysokości z uwzględnieniem przesłanek wskazanych w art. 53 ust. 1 ustawy.**

Zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) stronie przysługuje odwołanie od niniejszej decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Gospodarczego za pośrednictwem Przewodniczącego KRRiT w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z poważaniem

Jan Dworak

Otrzymują:

1. TVN SA, z siedzibą w Warszawie 02-952, ul. Wiertnicza 166
2. Departament Budżetu i Finansów w Biurze KRRiT
3. Departament Regulacji w Biurze KRRiT
4. a/a